

Fundusze Europejskie
dla Kujaw i Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Załącznik nr 1 do Regulaminu wyboru projektów

Kryteria wyboru projektu

Wykaz kryteriów obowiązujących dla naboru nr **FEKP.08.23-IZ.00-147/24** wraz z definicjami oraz opisem znaczenia zgodny z załącznikiem do uchwały Komitetu Monitorującego FEEdKP 2021-2027 (także: KM) z dnia **17 października 2024 r.** o numerze **105/2024**.

W przypadku, gdy KM dopuścił doprecyzowanie definicji kryterium na potrzeby danego postępowania w regulaminie wyboru projektów, w poniższej tabeli wskazano dodatkowe zapisy dotyczące wymagań wobec wniosku o dofinansowanie w zakresie spełnienia danego kryterium lub informację o braku takiego doprecyzowania.

A. Kryteria horyzontalne

Nr	Nazwa	Definicja ¹	Opis znaczenia
A.1	Projekt jest zgodny z właściwymi przepisami prawa unijnego	<p>W kryterium sprawdzimy, czy projekt jest zgodny z właściwymi przepisami prawa unijnego, tj. czy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. projekt nie został fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu w rozumieniu art. 63 ust. 6 rozporządzenia nr 2021/1060²; 2. wnioskodawca³ nie rozpoczął realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu lub złożył oświadczenie, że realizując projekt przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, przestrzegał obowiązujących przepisów prawa dotyczących danego projektu, zgodnie z art. 73 ust. 2 lit. f) rozporządzenia nr 2021/1060. <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu i ewentualnie w zakresie pkt 2 w</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>

¹ W każdym kryterium nie wyklucza się wykorzystania w ocenie spełniania kryterium informacji dotyczących wnioskodawcy lub projektu pozyskanych w inny sposób.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231/159 z 30.06.2021) (dalej: Rozporządzenie 2021/1060).

³ W każdym kryterium przez „wnioskodawcę” rozumiemy też partnera/partnerów, chyba że kryterium stanowi inaczej.

Nr	Nazwa	Definicja ¹	Opis znaczenia
		oparciu o oświadczenie wnioskodawcy (jeśli dotyczy) stanowiące załącznik do wniosku o dofinansowanie projektu podpisany zgodnie ze sposobem wskazanym w Regulaminie wyboru projektów.	
A.2	Klauzula antydyskryminacyjna (dotyczy JST)	<p>W przypadku, gdy wnioskodawcą jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny) w kryterium sprawdzimy, czy przestrzega ona przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060.</p> <p>Z klauzuli antydyskryminacyjnej, zawartej w Umowie Partnerstwa oraz programie Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 wynika, że w razie podjęcia przez JST dyskryminujących aktów prawa miejscowego wsparcie, dla tej jednostki oraz podmiotów przez nią kontrolowanych lub od niej zależnych, nie będzie udzielone.</p> <p>W przypadku, gdy JST przyjęła dyskryminujące akty prawa miejscowego, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, a następnie podjęła skuteczne działania naprawcze kryterium uznaje się za spełnione. Podjęte działania naprawcze powinny być opisane we wniosku o dofinansowanie.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>

Nr	Nazwa	Definicja ¹	Opis znaczenia
		Kryterium weryfikowane jest m.in. w oparciu o oświadczenie wnioskodawcy ⁴ , zawarte we wniosku o dofinansowanie projektu, o braku obowiązywania na terenie jednostki samorządu terytorialnego dyskryminujących aktów prawa miejscowego oraz w oparciu o informacje znajdujące się na stronie internetowej Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO) dotyczące JST, które ustanowiły obowiązujące i uznane przez RPO za dyskryminujące akty prawa miejscowego (aktualne na dzień zakończenia naboru).	
A.3	Projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	<p>W kryterium sprawdzimy, czy nie występują niezgodności zapisów wniosku o dofinansowanie projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji, określoną w art. 9 Rozporządzenia 2021/1060 oraz czy we wniosku o dofinansowanie projektu zadeklarowano dostępność wszystkich produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) – zgodnie z załącznikiem nr 2 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>

⁴ W przypadku projektów partnerskich, gdzie partnerem jest JST lub podmiot kontrolowany lub zależny od JST, wnioskodawca oświadcza we wniosku o dofinansowanie, że dysponuje oświadczeniem każdego z partnerów, zgodnie z którym partner nie podjął jakichkolwiek działań dyskryminacyjnych, sprzecznych z zasadami określonymi w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060.

Nr	Nazwa	Definicja ¹	Opis znaczenia
A.4	Projekt jest zgodny ze standardem minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn	<p>W kryterium sprawdzimy, czy projekt jest zgodny ze standardem minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn (na podstawie 5 kryteriów oceny określonych w załączniku nr 1 do Wytucznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027).</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
A.5	Projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej	<p>W kryterium sprawdzimy, czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326/391 z 26.10.2012) w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy.</p> <p>Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej na etapie oceny należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy wnioskiem o dofinansowanie projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu. Dla wnioskodawców i oceniających mogą być pomocne Wytuczne Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w szczególności załącznik nr III.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>

Nr	Nazwa	Definicja ¹	Opis znaczenia
		Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.	
A.6	Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych	<p>W kryterium sprawdzimy, czy projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 z późn. zm.) w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy.</p> <p>Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych na etapie oceny należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy wnioskiem o dofinansowanie projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
A.7	Projekt jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju	<p>W kryterium sprawdzimy, czy projekt jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju określoną w art. 9 ust. 4 Rozporządzenia 2021/1060.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W</p>

Nr	Nazwa	Definicja ¹	Opis znaczenia
			takim przypadku ocena może być negatywna.
A.8	Partnerstwo projektowe	<p>W kryterium sprawdzimy, czy projekt jest zgodny z wymogami dla projektu partnerskiego wskazanymi w art. 39 ust. 1 w związku z ust. 13 Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079; dalej: ustawa wdrożeniowa), tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> czy partner wnosi do projektu zasoby: ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe oraz czy partner realizuje zadanie/a merytoryczne w projekcie. <p>Powyższe wymogi muszą być spełnione łącznie. Udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji ww. zasobów.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>

B. Kryteria merytoryczne

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
B.1	Potrzeba realizacji i grupa docelowa projektu	<p>W kryterium sprawdzimy, czy:</p> <ol style="list-style-type: none"> wnioskodawca uzasadnił potrzebę realizacji projektu w kontekście problemu/ów grupy docelowej w powiązaniu ze specyficznymi jej 	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem</p>

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		<p>cechami, na obszarze realizacji projektu, na który/e to problem/y odpowiedź stanowi trafnie sformułowany cel projektu;</p> <p>2. dobór i opis grupy docelowej oraz sposób rekrutacji (w tym weryfikacja kwalifikowalności grupy docelowej) jest adekwatny do założeń projektu i Regulaminu wyboru projektów.</p> <p>Komitet Monitorujący dopuszcza doprecyzowanie zakresu kryterium na potrzeby danego postępowania w Regulaminie wyboru projektów, w zakresie zgodności z wytycznymi, o których mowa w ustawie wdrożeniowej, oraz przepisami prawa krajowego.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.</p>	<p>wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
<p>Doprecyzowanie znaczenia kryterium: Sposób weryfikacji kwalifikowalności grup docelowych został wskazany w Regulaminie w § 3 Typy projektów i grupy docelowe.</p>			
B.2	Wskaźniki projektu	<p>W kryterium sprawdzimy prawidłowość opisu i doboru wskaźników do założeń projektu i Regulaminu wyboru projektów, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. możliwość osiągnięcia w ramach projektu skwantyfikowanych wskaźników produktów i rezultatów; 2. adekwatność i poprawność sformułowania wskaźników; 3. sposób mierzenia wskaźników ze wskazaniem źródła pomiaru. <p>Komitet Monitorujący dopuszcza doprecyzowanie zakresu kryterium na potrzeby danego postępowania w Regulaminie wyboru projektów, w zakresie zgodności z wytycznymi, o których mowa w ustawie wdrożeniowej, oraz przepisami prawa krajowego.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych</p>

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu.	dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.
Doprecyzowanie znaczenia kryterium: Zakres kryterium został doprecyzowany w załączniku nr 2 do Regulaminu: Wskaźniki realizacji projektu.			
B.3	Zadania projektu	<p>W kryterium sprawdzimy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. trafność doboru zadań i ich merytoryczną zawartość w świetle zdiagnozowanego/ych problemu/ów oraz założonych celów/wskaźników; 2. czy opis zadań jest adekwatny do założeń projektu; 3. zgodność planowanych działań z przepisami właściwymi dla obszaru merytorycznego i warunkami wsparcia określonymi w Regulaminie wyboru projektów; 4. podział zadań (wnioskodawca/partner) – dotyczy projektów partnerskich; 5. czy projekt zakłada zachowanie trwałości projektu w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing lub w sytuacji, gdy projekt podlega obowiązkowi utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej (o ile dotyczy); 6. czy projekt zakłada racjonalny harmonogram zadań. <p>Komitet Monitorujący dopuszcza doprecyzowanie zakresu kryterium na potrzeby danego postępowania w Regulaminie wyboru projektów, w zakresie zgodności z wytycznymi, o których mowa w ustawie wdrożeniowej, oraz przepisami prawa krajowego.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu.	
<p>Doprecyzowanie znaczenia kryterium:</p> <p>Wnioskodawca powinien zawrzeć we wniosku o dofinansowanie, w sekcji Opis projektu informacje wymagane Wytycznymi dotyczącymi informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027, tj.:</p> <p>a) planowane działania informacyjne;</p> <p>b) adres strony internetowej, o ile wnioskodawca posiada stronę, i adres strony mediów społecznościowych, na której znajdzie się opis projektu (jeśli wnioskodawca nie posiada profilu w mediach społecznościowych, powinien zadeklarować, że założy go po podpisaniu umowy o dofinansowanie).</p>			
B.4	Potencjał do realizacji projektu	<p>W kryterium sprawdzimy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. doświadczenie wnioskodawcy w obszarze tematycznym, którego dotyczy realizowany projekt, na danym terytorium i w pracy z daną grupą docelową; 2. potencjał kadrowy i techniczny planowany do zaangażowania w ramach projektu; 3. czy opis potencjału i doświadczenia wnioskodawcy jest adekwatny do założeń projektu i Regulaminu wyboru projektów; 4. sposób zarządzania projektem. <p>Komitet Monitorujący dopuszcza doprecyzowanie zakresu kryterium na potrzeby danego postępowania w Regulaminie wyboru projektów, w zakresie zgodności z wytycznymi, o których mowa w ustawie wdrożeniowej, oraz przepisami prawa krajowego.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
Doprecyzowanie znaczenia kryterium: brak.			
B.5	Budżet projektu	<p>W kryterium sprawdzimy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zgodność budżetu projektu z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027; 2. niezbędność planowanych wydatków w budżecie projektu, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a. czy wydatki wynikają bezpośrednio z opisanych działań i przyczyniają się do osiągnięcia produktów projektu; b. czy nie ujęto wydatków, które wykazano jako potencjał wnioskodawcy (chyba, że stanowią wkład własny); 3. racjonalność i efektywność planowanych wydatków, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a. czy są adekwatne do zakresu i specyfiki projektu, czasu jego realizacji oraz planowanych produktów projektu; b. czy są zgodne ze standardami lub cenami rynkowymi towarów lub usług; c. czy określone w projekcie nakłady finansowe służą osiągnięciu możliwie najkorzystniejszych efektów realizacji zadań. 4. poprawność sporządzenia budżetu (m.in. koszty pośrednie, cross-financing, wkład własny, błędne wyliczenia itp.). 5. czy budżet projektu jest adekwatny do założeń projektu i Regulaminu wyboru projektów. <p>Komitet Monitorujący dopuszcza doprecyzowanie zakresu kryterium na potrzeby danego postępowania w Regulaminie wyboru projektów, w zakresie zgodności z wytycznymi, o których mowa w ustawie wdrożeniowej, oraz przepisami prawa krajowego.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu.	
Doprecyzowanie znaczenia kryterium: Zakres kryterium został doprecyzowany w załączniku nr 5 do Regulaminu: Standard budżetu projektu.			

C. Kryteria dostępu

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
C.1	Projekt wybierany jest w sposób niekonkurencyjny	<p>W kryterium sprawdzimy, czy projekt oraz wnioskodawca są wskazani w Harmonogramie naboru wniosków o dofinansowanie projektów dla programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (aktualnym na dzień ogłoszenia naboru).</p> <p>Wnioskodawca: Województwo Kujawsko-Pomorskie/ Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu.</p> <p>Partnerem może być każdy podmiot z katalogu określonego w polu „Typ beneficjenta – ogólny” Szczegółowego Opisu Priorytetów w wersji aktualnej na dzień rozpoczęcia naboru z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu i Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie projektów dla programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
C.2	Zgodność z polityką migracyjną regionu	W kryterium sprawdzimy, czy projekt jest zgodny z założeniami dokumentu: „Polityka migracyjna oraz przygotowania kadr dla rynku	Tak/nie

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		<p>pracy województwa kujawsko-pomorskiego”, tj. wpisuje się w propozycje projektowe w nim zawarte.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu oraz dokument: „Polityka migracyjna oraz przygotowania kadr dla rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego”.</p>	<p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
C.3	<p>Projekt jest zgodny z zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów</p>	<p>W kryterium sprawdzimy, czy projekt jest zgodny z zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów dla Działania 8.23 w wersji aktualnej na dzień rozpoczęcia naboru⁵:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w zakresie informacji wskazanych w polu „Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu”; 2. w zakresie informacji wskazanych w polu „Dopuszczalny cross-financing (%)”; 	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych</p>

⁵ W przypadku zmiany SzOP w późniejszym terminie przy ocenie lub potwierdzeniu spełniania kryterium w związku z art. 62 ustawy wdrożeniowej mogą mieć zastosowanie zapisy korzystniejsze dla wnioskodawcy. Decyzja w tym zakresie podejmowana będzie przez Instytucję Zarządzającą.

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		<p>3. w zakresie informacji wskazanych w polu „Minimalny wkład własny beneficjenta”;</p> <p>4. w zakresie informacji wskazanych w polu „Minimalna wartość projektu”;</p> <p>5. w zakresie informacji wskazanych w polu „Uproszczone metody rozliczania”.</p> <p>Komitet Monitorujący dopuszcza doprecyzowanie zakresu kryterium na potrzeby danego postępowania w Regulaminie wyboru projektów, w zakresie zgodności z wytycznymi, o których mowa w ustawie wdrożeniowej, oraz przepisami prawa krajowego.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu.</p>	<p>błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
Doprecyzowanie znaczenia kryterium: brak.			
C.4	<p>Projekt jest zgodny z typem projektu możliwym do realizacji w naborze</p>	<p>W kryterium sprawdzimy, czy założenia projektu wpisują się w poniższe typy projektu, możliwe do realizacji w naborze (wskazane w Szczegółowym Opisie Priorytetów dla Działania 8.23 Wspieranie integracji obywateli państw trzecich w polu „Opis działania” i „Zasady realizacji wsparcia”):</p> <p>Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych</p>

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		<p>1. Kompleksowe działania na rzecz aktywizacji społecznej i integracji OPT, w szczególności⁶:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. wsparcie w nauce języka polskiego, także dla osób OPT o szczególnych potrzebach, np. osób niepiśmiennych, osób starszych, młodzieży, b. działania wspierające integrację dzieci OPT, także we współpracy ze szkołami - kierowane zarówno do dzieci OPT oraz ich rodziców, jak i szeroko rozumianej społeczności szkolnej/lokalnej, c. poradnictwo psychologiczne, obywatelskie, prawne, antydyskryminacyjne - tworzenie oferty poradniczej lub poszerzanie istniejącego poradnictwa o aspekty kluczowe dla OPT, w tym uchodźców, d. poradnictwo, warsztaty i asysta kulturowa mająca na celu wprowadzenie w polski system pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji, w tym pomoc w pozyskaniu i wynajmie mieszkania, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy osobom ze specjalnymi potrzebami i z niepełnosprawnościami, e. tworzenie miejsc spotkań lokalnych społeczności połączone z programami wspierającymi integrację kulturową, przybliżającymi polską kulturę i pozwalającymi na integrowanie się społeczności lokalnej z jej nowymi członkami – obywatelami państw trzecich, f. działania obejmujące integrację społeczno-ekonomiczną i wsparcie mieszkaniowe OPT wraz ze wsparciem integracji ze społecznością lokalną/przyjmującą. 	<p>dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>

⁶ **W ramach kompleksowości** działania zaplanowane w projekcie muszą obejmować co najmniej wszystkie wskazane formy wsparcia od litery **a** do **f**, co wnioskodawca musi bezpośrednio zaznaczyć we wniosku o dofinansowanie projektu.

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		<p>2. Utworzenie i bieżące finansowanie funkcjonowania Centrum Integracji Cudzoziemców.</p> <p>3. Budowanie potencjału instytucjonalnego dla wsparcia OPT, w szczególności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. tworzenie partnerstw (z władzami lokalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami reprezentującymi obywateli państw trzecich oraz migrantów) oraz sieci network (np. sieci społecznych i zawodowych), b. wspieranie rozwoju kadr, w tym prowadzenie szkoleń dla osób pracujących z obywatelami państw trzecich z instytucji publicznych (szkół, instytucji pomocy i integracji społecznej, publicznych służb zatrudnienia) oraz niepublicznych (np. organizacji pozarządowych, placówek służby zdrowia), by wzmacniać je w zakresie prowadzenia profesjonalnych działań na rzecz tej grupy osób, c. inne działania mające na celu wspieranie OPT w podejmowaniu aktywności obywatelskiej, w tym zakładania nowych organizacji; wyłanianie lokalnych liderów, reprezentujących społeczność przed instytucjami, urzędami. <p>Zasady realizacji wsparcia:</p> <p>2. Dodatkowym (ale nie obligatoryjnym) elementem jest wsparcie mieszkaniowe poprzez np. tworzenie mieszkań wspomaganych, mieszkań treningowych, mieszkań w ramach najmu społecznego;</p> <p>3. Komplementarność w działaniach mających na celu integrację społeczno-gospodarczą obywateli państw trzecich finansowanych ze</p>	

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		<p>środków EFS+ i programu FAMI jest zapewniona. Działania finansowane ze środków EFS+ w tym obszarze mają charakter kompleksowy, mający na celu skuteczną i trwałą integrację obywateli państw trzecich w Polsce. Działania z zakresu integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich w ramach EFS+ będą stanowić uzupełnienie i wzmocnienie skali oddziaływania interwencji planowanej do realizacji w ramach programu krajowego FAMI;</p> <p>5. Typ projektu nr 3 nie może być realizowany samodzielnie, a jedynie w połączeniu z pozostałymi typami projektu nr 1 lub 2.</p> <p>6. Typ projektu nr 2 nie może być realizowany samodzielnie, a jedynie w połączeniu z typem projektu nr 1 jako obligatoryjnym oraz uzupełniająco może być z Typem nr 3.</p> <p>Komitet Monitorujący dopuszcza doprecyzowanie kryterium na potrzeby danego postępowania w Regulaminie wyboru projektów, w zakresie zgodności z wytycznymi, o których mowa w ustawie wdrożeniowej oraz przepisami prawa krajowego.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu.</p>	
Doprecyzowanie znaczenia kryterium: brak.			
C.5	Projekt zakłada realizację wsparcia prowadzącego do nabycia kompetencji	W kryterium sprawdzimy, czy projekt zakłada realizację wsparcia prowadzącego do nabycia kompetencji lub uzyskania kwalifikacji, realizacja wsparcia została zaplanowana zgodnie z wymaganiami wskazanymi w załączniku nr 2 do Wytycznych dotyczących	Tak/nie Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
	Iub uzyskania kwalifikacji	<p>monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.</p> <p>W ramach projektu mogą wystąpić formy wsparcia, które nie będą oceniane zgodnie z przedmiotowym kryterium ze względu na specyfikę zaplanowanej formy, w tym np. wyjazd edukacyjny, wykład itp.</p> <p>Komitet Monitorujący dopuszcza doprecyzowanie zakresu kryterium na potrzeby danego postępowania w Regulaminie wyboru projektów, w zakresie zgodności z wytycznymi, o których mowa w ustawie wdrożeniowej oraz przepisami prawa krajowego.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu.</p>	<p>wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
Doprecyzowanie znaczenia kryterium: Zakres kryterium został doprecyzowany w załączniku nr 6 do Regulaminu: Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji.			
C.6	Projekt przewiduje utworzenie CIC	<p>W kryterium sprawdzimy, czy zaplanowane do utworzenia Centrum Integracji Cudzoziemców jest zgodne z Modelem CIC stanowiącym załącznik do kryterium⁷.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych</p>

⁷ „TWORZENIE CENTRUM INTEGRACJI CUDZOZIEMCÓW” stanowiącym załącznik do kryterium przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa, aktualny na dzień ogłoszenia naboru.

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
			błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.
C.7	Projekt jest skierowany do właściwej grupy docelowej	<p>W kryterium sprawdzimy, czy projekt jest realizowany na obszarze objętym FEdKP 2021-2027, tj. czy projekty skierowane do osób fizycznych, obejmują osoby mieszkające w rozumieniu Kodeksu cywilnego lub pracujące lub uczące się na terenie województwa kujawsko- pomorskiego, a w przypadku innych podmiotów czy posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>Ponadto ocenie podlega czy projekt jest skierowany obligatoryjnie do:</p> <p>- obywateli państw trzecich⁸.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie</p>

⁸ obywatel państwa trzeciego – osoba, która nie jest obywatelem państwa członkowskiego UE, w tym bezpaństwowiec w rozumieniu Konwencji o statusie bezpaństwowców z dnia 28 sierpnia 1954 r. i osoba bez ustalonego obywatelstwa. Wsparcie nie może być również skierowane do osób, które posiadają obywatelstwo takich krajów jak: Norwegia, Islandia, Liechtenstein oraz Szwajcaria. Wspierane osoby muszą przebywać w Polsce legalnie, na podstawie dokumentów upoważniających do pobytu i pracy, takich jak np. wiza, karta pobytu (czasowego, stałego lub rezydenta długoterminowego UE) czy dokument potwierdzający objęcie ochroną. W zakres pomocy włączeni są zarówno migranci przyjeżdżający do pracy, studenci, jak również uchodźcy oraz osoby, które otrzymały inne formy ochrony.

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		<p>Dodatkowo możliwe jest uczestnictwo otoczenia⁹ tych osób, jeśli wymaga tego zakres wsparcia dla powyższej grupy docelowej.</p> <p>Kryterium weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.</p>	<p>posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
C.8	Projekt zakłada indywidualizację wsparcia	<p>W kryterium sprawdzimy, czy Wnioskodawca zapewnia indywidualizację wsparcia. Powinno być ono zróżnicowane pod względem kategorii osób, do których jest kierowane, przy uwzględnieniu takich elementów jak np. ich sytuacja na rynku pracy, znajomość języka polskiego, wykształcenie (w tym zdobyte poza Polską) i posiadane kwalifikacje, posiadane kompetencje, które mogą być poddane walidacji zgodnie z Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji, rodzaj wykonywanej lub poszukiwanej pracy, różnice kulturowe, płeć, wiek, status migracyjny, itp.</p> <p>Kryterium weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
C.9	Projekt przewiduje preferencje dla wybranych osób z grupy docelowej	<p>W kryterium sprawdzimy, czy Wnioskodawca przewidział preferencje do udziału w projekcie osób, które po agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę (tj. po 24 lutego 2022 roku) zostały objęte ochroną czasową.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem</p>

⁹ otoczenie - rozumiane jako społeczeństwo przyjmujące i jego instytucje.

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		Kryterium weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.	wniosku do poprawy/uzupełnienia. Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.
C.10	Wykluczenie podwójnego finansowania	W kryterium sprawdzimy, czy Wnioskodawca zawarł w projekcie informację, że działania w zakresie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich finansowane ze środków EFS+ nie będą jednocześnie finansowane z innych środków publicznych, w szczególności z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (dalej FAMI) ¹⁰ . Kryterium weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.	Tak/nie Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia. Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny

¹⁰ Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia we wniosku o dofinansowanie informacji w formie zestawienia (planu rzeczowego i finansowego) określającego, które działania i z jakich źródeł są finansowane, tj. z jakiego konkretnie funduszu (FAMI, EFS+).

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
			na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.
C.11	W projekcie zapewniono komplementarność z innymi działaniami na rzecz obywateli państw trzecich w tym finansowanymi z FAMI, FERS	<p>W kryterium sprawdzimy, czy Wnioskodawca zawarł w projekcie informację, że zapewnia komplementarność i synergię pomiędzy działaniami finansowanymi ze środków z EFS+ w projekcie a działaniami finansowanymi z innych środków, w szczególności z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz z uwzględnieniem demarkacji i komplementarności z działaniami w ramach Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (obejmującymi m.in. wypracowanie i koordynację wdrożenia standardu obsługi cudzoziemców przez Publiczne Służby Zatrudnienia oraz tworzenie i modernizację punktów obsługi cudzoziemców w ramach sieci PSZ).</p> <p>Kryterium weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
C.12	Współpraca z WUP w Toruniu w zakresie umożliwienia aktywizacji zawodowej dla obywateli państw trzecich	<p>W kryterium sprawdzimy, czy Wnioskodawca zawarł w projekcie informację, że będzie współpracował z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu w celu umożliwienia aktywizacji zawodowej dla obywateli państw trzecich, w przypadku zdiagnozowania indywidualnej potrzeby uczestnika projektu w zakresie aktywizacji zawodowej.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p>

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		Kryterium weryfikowane w oparciu o wnioski o dofinansowanie projektu.	Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.
C.13	Wnioskodawca zakłada średni koszt wsparcia przypadający na jednego uczestnika	<p>W kryterium sprawdzimy, czy średni koszt wsparcia na jednego uczestnika projektu nie przekracza 24 500 zł, a w przypadku osób z niepełnosprawnościami, czy średni koszt wsparcia na jednego uczestnika z niepełnosprawnością nie przekracza 31 500 zł¹¹.</p> <p>Wnioskodawca jest zobowiązany do wskazania planowanej do objęcia wsparciem liczby osób, w tym prognozowanej liczby osób z niepełnosprawnościami.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny</p>

¹¹ Wartość projektu nie może przekraczać sumy wartości wynikającej z iloczynów (liczba uczestników (bez osób z niepełnosprawnościami) pomnożonej przez 24 500 zł) oraz (liczba osób z niepełnosprawnościami pomnożonej przez 31 500 zł), tj. (l. uczestników (bez OzN) X 24 500 zł) + (l. uczestników OzN X 31 500 zł). Średni koszt dofinansowania przypadający na utworzenie jednego miejsca świadczenia usług w społeczności lokalnej liczony jest w stosunku do wszystkich planowanych wydatków w projekcie, z wyjątkiem kosztów związanych z racjonalnymi usprawnieniami wprowadzonymi w celu zapewnienia możliwości pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami.

Nr	Nazwa	Definicja	Opis znaczenia
		<p>Wprowadzenie kryterium służy zapewnieniu racjonalności wydatków projektu oraz wartości docelowych wskaźników założonych do osiągnięcia w naborze.</p> <p>Kryterium weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.</p>	<p>na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>
C.14	Okres realizacji projektu	<p>W kryterium sprawdzimy, czy zakładany maksymalny okres realizacji projektu nie przekracza 54 miesięcy.</p> <p>W uzasadnionych przypadkach Instytucja Zarządzająca/Instytucja Pośrednicząca może na wniosek beneficjenta złożony w trakcie realizacji projektu wyrazić zgodę na wydłużenie okresu realizacji projektu.</p> <p>Kryterium jest weryfikowane w oparciu o wniosek o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Tak/nie</p> <p>Niespełnienie kryterium skutkuje skierowaniem wniosku do poprawy/uzupełnienia.</p> <p>Niepoprawienie/nieuzupełnienie wskazanych błędów/braków skutkuje przeprowadzeniem oceny na podstawie posiadanych dokumentów. W takim przypadku ocena może być negatywna.</p>

Załącznik do kryterium C.6

MODEL TWORZENIE CENTRUM INTEGRACJI CUDZOZIEMCÓW

(minimalny zakres udzielanego wsparcia)

ETAP 1. Wybór lokalizacji.

Centrum powinno zostać zlokalizowane w łatwo dostępnym miejscu, w miejscowości skupiającej dużą liczbę cudzoziemców. Wybór właściwego miejsca na lokalizację CIC jest kluczowy dla osiągnięcia sukcesu w prowadzeniu Centrum. Na podstawie zgromadzonej wiedzy dot. działalności lokalnych podmiotów oraz ewentualnej współpracy, siedzibę CIC będzie można oprzeć o struktury miejskie np. już istniejących punktów zajmującymi się sprawami cudzoziemców.

W przypadku braku takiej możliwości, będzie trzeba dokonać wyboru wśród innych dostępnych zasobów lokalowych w danym regionie. Ostatecznie zakłada się również możliwość utworzenia CIC od podstaw, tj. poprzez wynajęcie lokalu (lub zagospodarowanie lokalu udostępnionego przez wyłonionego Partnera, lub będącego w zasobach wnioskodawcy) i dostosowanie go do potrzeb Centrum.

ETAP 2. Przygotowanie lokalu do działania pod kątem technicznym.

Na tym etapie zakłada się dostosowanie lokalu pod działalność Centrum tj. m.in. adaptacja pomieszczeń dla celów funkcjonowania CIC, wyposażenie w niezbędne sprzęty, druk niezbędnych tablic informacyjnych, podłączenie linii telefonicznej. Zakres ww. działań zależny będzie od tego, jakie zasoby (zasoby kadrowe, lokal etc.) partner/wnioskodawca wniesie do projektu.

ETAP 3. Przygotowanie lokalu do działania pod kątem merytorycznym.

Na tym etapie zostanie:

1. powołana/ zatrudniona osoba do kierowania Centrum, którego zakres działania odnosił się będzie m.in. do:
  - a) stworzenia regulaminu organizacji Centrum opartego niżej wymienionych modułów
  - b) zapewnienia kadry Centrum;
  - c) zapewnienia wykonawców do modułów, które będą zlecone;
  - d) innych, wynikających z prowadzenia działalności Centrum.
2. zrekrutowana kadra do obsługi Centrum (w ramach zasobów własnych partnera/wnioskodawcy, zatrudnione dodatkowe osoby);

3. przygotowane i wydrukowane materiały informacyjne;

SZCZEGÓŁOWY OPIS MODUŁÓW MERYTORYCZNYCH CENTRUM

Określenie dokładnego zakresu modułów będących sednem działania Centrów Integracji Cudzoziemców jest kluczowym elementem wniosku o przystąpienie do projektu. Na podstawie konsultacji wnioskodawcy z partnerem jak i z wytypowanymi podmiotami do współpracy należy określić dokładny zakres niżej wymienionych modułów, jak również określić kto i na jakich zasadach będzie realizować te moduły.

1. **KURSY JĘZYKA POLSKIEGO** – wiąże się to ze zleceniem podwykonawstwa firmie lub organizacji pozarządowej specjalizującej się w nauce języka polskiego jako obcego. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy, należy ustalić poziomy nauczania, liczbę grup i godzin.

Kursy w ramach programu powinny być oferowane na wielu poziomach nauczania, od poziomu A1 do poziomu B2 oraz dodatkowo oferować kursy uzupełniające z języka technicznego (profesjonalnego). Programy kursów powinny bazować na wytycznych zawartych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lutego 2011 roku w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców.

W związku z tym powinny one uwzględniać specyfikę grup odbiorców i dostosować do niej liczbę godzin (przy czym rekomenduje się zwiększenie intensywności zajęć ponad wskazywane minimum 150 godzin lekcyjnych dla danego poziomu). Regularne kursy powinny obejmować również aspekty związane z kulturą polską.

Kursy języka technicznego przeznaczone dla osób, które chcą podjąć zatrudnienie i potrzebują znajomości słownictwa branżowego, pozwalającego im funkcjonować w danym zawodzie. Oferowane kursy powinny dotyczyć branż zawodowych, np.: handel, hotelarstwo, kosmetologia, budownictwo, inżynieria lądowa itp. Zakres godzinowy kursów języka technicznego nie powinien być mniejszy niż 25 godzin. Na zakończenie kursów powinny być wydawane certyfikaty, co da możliwość cudzoziemcom udokumentowanie znajomości języka polskiego.

Kursy językowe muszą spełniać kryterium związane z doświadczeniem podmiotu w nauczaniu języka polskiego jako obcego, być prowadzone przez odpowiednią kadrę, posiadającą kompetencje w zakresie glottodydaktyki.

Kursy językowe muszą one spełniać następujące warunki:

- zapewniać otwarty dostęp dla różnych grup cudzoziemców;
- oferować bezpłatny lub odpłatny tylko w symbolicznej wysokości dostęp.

Warto również planować odpowiednie działania motywujące, które by wpływały pozytywnie na frekwencję cudzoziemców na zajęciach.

2. **DORADCY MIĘDZYKULTUROWI** – zlecenie / samodzielnie - rekrutacji osób do pracy w CIC jako asystentów cudzoziemców. Zadaniem takich osób będzie zorientowanie się w sytuacji cudzoziemca oraz odpowiednie jego przekierowanie do komórek merytorycznych (w Centrum, jeśli takie są lub poza Centrum).

Zadanie Doradców Międzykulturowych:

- towarzyszenie rodzinom cudzoziemskim w rozwiązywaniu trudnych dla nich sytuacji;
  - wyjaśnianie zasad, norm i zwyczajów obowiązujących w Polsce;
  - pomoc w poszukiwaniu mieszkań, nawiązywaniu kontaktów z właścicielami mieszkań, pośredniczenie w kontaktach z wynajmującymi, tłumaczenie obowiązujących zasad, pomoc w płaceniu rachunków (pozafinansowa);
  - towarzyszenie podczas wizyt u lekarza;
  - pośredniczenie w załatwianiu różnego rodzaju spraw urzędowych oraz w kontaktach z instytucjami (np. Powiatowym Urzędem Pracy, Urzędem Skarbowym);
  - pomoc w wypełnianiu dokumentów urzędowych;
  - przekazywanie informacji o miejscach, do których cudzoziemcy mogą się zwracać ze swoimi problemami;
  - popularyzacja wiedzy na temat sytuacji cudzoziemców w Polsce oraz różnic kulturowych mających wpływ na wzajemne relacje ze społecznością lokalną, a zwłaszcza w sytuacjach kontaktu z właścicielami mieszkań i pracodawcami.
3. **PUNKT INFORMACYJNY:** miejsce, w którym klienci będą mogli uzyskać niezbędne informacje.

Punkt informacyjny powinien dostarczać cudzoziemcom informacji dotyczących:

- korzystania z usług medycznych i rehabilitacyjnych;
- nabywania lub wynajmowania nieruchomości;
- zakładania kont bankowych;
- form zatrudnienia i prowadzenia działalności gospodarczej oraz wynikających z nich obowiązków podatkowych i ubezpieczeniowych;
- łączenia rodzin;
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- uzyskiwania lub uznawania dokumentów poświadczających uprawnienia do kierowania pojazdami;
- uzyskania numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL);
- zasad wykonywania obowiązku meldunkowego;
- uzyskania ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych;
- placówek kształcenia ustawicznego oraz centrów kształcenia zawodowego, umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych;
- kursów zawodowych;
- systemie szkolnictwa wyższego, w tym o możliwości kształcenia się na studiach, studiach podyplomowych lub o innych formach kształcenia;

- uznawania wykształcenia uzyskanego w innych niż Rzeczpospolita Polska państwach;
- uznawania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodów regulowanych oraz do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanych nabytych w innych niż Rzeczpospolita Polska państwach;
- tłumaczeń przysięgłych na terenie województwa oraz ich danych kontaktowych;
- systemu komunikacji miejskiej;
- zasad legalizacji pobytu i uzyskania obywatelstwa polskiego.

W celu usprawnienia komunikacji z migrantami, którzy zamieszkują z dala od Centrum, jest możliwość udzielania informacji również za pośrednictwem infolinii oraz poczty elektronicznej. Mogą także być tworzone zespoły mobilne, które – w przypadku zaistnienia takiej konieczności – będą pełniły swoje usługi poza siedzibą CIC. Zespoły mobilne mogą świadczyć swoje usługi na wniosek gmin i powiatów, które zdiagnozowały zapotrzebowanie na tego typu usługi na obszarze swojej właściwości terytorialnej.

4. **WSPARCIE PRAWNICZE I PSYCHOLOGICZNE ORAZ USŁUGA TŁUMACZA**– zlecenie dyżurów w Centrum.

Praca prawnika będzie wsparciem punktu informacyjnego, szczególnie w sytuacjach bezprecedensowych lub skomplikowanych, w momencie, kiedy będzie wymagana specjalistyczna wiedza prawnicza.

Zakres problematyki, którą będzie zajmować się prawnik obejmować będzie m.in.:

- prawo pracy;
- legalizację pobytu;
- prawo rodzinne;
- wyjaśnienie zasad działania polskiego sądownictwa;
- zasad postępowania administracyjnego.

Oprócz obsługi klientów, prawnik będzie gromadzić informacje na temat poruszanych problemów klientów, aby móc tworzyć bazę wiedzy na zasadzie „*pytania*” – „*odpowiedzi*”.

Obecność psychologa w Centrum będzie umożliwiała cudzoziemcom nieradzącym sobie z problemami uzyskać profesjonalnego wsparcia. Psycholog obecny w Centrum powinien mieć dyżury co najmniej 2 razy w tygodniu po 4 godziny. Jego głównym zadaniem będzie rozmowa z cudzoziemcami oraz kierowanie na specjalistyczne terapie, jeśli uzna, że taka pomoc jest dla danej osoby potrzebna.

Tłumaczenia zwykłe oraz przysięgłe dokumentów są ważnym elementem. Dokumenty obcojęzyczne nie mogą być bowiem wykorzystywane na terytorium Polski do załatwienia spraw urzędowych, medycznych, edukacyjnych czy też związanych z zatrudnieniem oraz pracą. Tłumaczenia przysięgłe są niezbędne do poświadczenia wiarygodności i autentyczności różnego rodzaju dokumentów, którymi legitymują się cudzoziemcy. Posiadanie przetłumaczonego

dokumentu często warunkuje zmianę sytuacji życiowej cudzoziemca, pozwala podjąć pracę, leczenie, kontynuować naukę itp.

5. **KURSY ADAPTACYJNE:** zlecenie/prowadzenie samodzielnie kursów mających na celu przybliżanie realiów życia w Polsce.

Ich celem jest zaznajomienie jak najszerszej grupy cudzoziemców, przede wszystkim nowoprzybyłych migrantów, z ich podstawowymi prawami i obowiązkami, systemem integracji w Polsce, jak również służbami, instytucjami i innymi organizacjami, które mogą być im pomocne. Kursy takie w znacznym stopniu mają wspierać świadomość migrantów w zakresie kwestii prawnych oraz innych aspektów życia w Polsce, wspierać proces ich integracji, a także zmniejszać ryzyko bycia zależnym od nieuczciwych pośredników czy utraty legalnego pobytu.

Tematyka kursów dotyczyć może m. in. następujących zagadnień:

- polskie przepisy prawne;
- cudzoziemcy w polskim prawie;
- polskie tradycje, zwyczaje i normy kulturowe;
- polski rynek pracy – specyfika, sposoby poszukiwania pracy, przygotowywanie dokumentacji aplikacyjnej, pierwsza rozmowa z pracodawcą;
- system edukacji w Polsce – charakterystyka, obowiązki rodziców i nauczycieli, obowiązujące zasady;
- opieka medyczna – specyfika funkcjonowania służby zdrowia w Polsce.

Spotkania powinny być prowadzone przez osoby kompetentne w danej dziedzinie, w językach zrozumiałych dla migrantów. Należy zadbać o to, aby kursy te były szeroko dostępne.

6. **PODNOSZENIE WIEDZY SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO (moduł fakultatywny)** – działania mające na celu tworzenia kampanii przybliżających sprawy cudzoziemskie (akcyjne jak i stałe działania) – osoba zatrudniona w Centrum na te potrzeby.

Zadanie ma na celu budowanie pozytywnego wizerunku cudzoziemców w Polsce.

Do takich działań zaliczamy m.in.:

- wydarzenia akcyjne;
- zapraszanie społeczności lokalnej na wydarzenia organizowane przez cudzoziemców;
- lokalne kampanie na rzecz tolerancji, pozytywnych aspektów integracji cudzoziemców z polskim społeczeństwem.